

پنجاه و نه

درس زندگی از سیره عملی

حضرت امام

مهدی

العلیه السلام

انتخاب و گردآوری:

حمیدرضا کفاش

عج

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پنجاه و نه درس زندگی از
سیره عملی حضرت مهدی علیه السلام

گردآوری و انتخاب: حمیدرضا کفاش

نشر عابد

تابستان ۱۳۸۱

کفاش، حمیدرضا، ۱۳۴۰ -، گردآورنده.
پنجاه و نه درس زندگی از سیره عملی حضرت مهدی علیه السلام / گردآوری و
انتخاب حمیدرضا کفاش. - تهران: عابد، ۱۳۸۱.

۵۹ ص.

ISBN 964-364-110-4

۳۰۰۰ ریال

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیپا.

کتابنامه به صورت زیرنویس.

۱. محمدبن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ ق. - الف. عنوان.

۲۹۷/۹۵۹

پ ۷ ک / ۵۱ BP

۱۷۴۶۳-۸۱ م

کتابخانه ملی ایران

انتشارات عابد

شناسنامه کتاب

- نام کتاب پنجاه و نه درس زندگی از سیره عملی حضرت مهدی علیه السلام
- گردآوری و انتخاب حمیدرضا کفاش
- ناشر عابد
- حروفچینی و صفحه آرایی دریایی
- لیتوگرافی و چاپ معاصر
- صحافی ولی عصر (عج)
- شمارگان ۵۰۰۰ جلد
- نوبت چاپ اول
- تاریخ تابستان ۱۳۸۱
- قیمت ۳۰۰ تومان
- شابک ۹۶۴-۳۶۴-۱۱۰-۴
- ISBN 964-364-110-4
- آدرس مرکز پخش: تهران - خیابان طالقانی - نبش ملک الشعرای بهار - ساختمان ایران بک
- طبقه سوم - نشر عابد تلفن: ۸۸۱۲۶۷۷-۸
- آدرس پستی: تهران - صندوق پستی ۱۴۴۵۵-۶۷۸

فهرست

صفحه	عنوان
۹	مقدمه
۱۰	۱- آبادانی
۱۰	۲- آرامش و وقار
۱۰	۳- اجرای فرمان الهی
۱۱	۴- اراده محکم
۱۱	۵- اصلاح جامعه
۱۱	۶- انتظار
۱۲	۷- برخورد با بینوایان و مسئولین
۱۲	۸- بسیار جذاب
۱۳	۹- بنده خدا
۱۳	۱۰- پرچم برافراشته
۱۴	۱۱- تأخیر دیدار
۱۴	۱۲- تأخیر نماز
۱۵	۱۳- تجدید حیات اسلام
۱۵	۱۴- تقسیم اموال
۱۵	۱۵- تواضع
۱۶	۱۶- توجه به قرآن
۱۶	۱۷- تهجد
۱۷	۱۸- جبریل امین
۱۷	۱۹- حجت خدا در زمین

۲۰- حضور در مراسم حج	۱۸
۲۱- حضور زنان	۱۸
۲۲- حق دیگران	۱۸
۲۳- خدمت به پدر	۱۹
۲۴- در آغوش محبوب	۲۰
۲۵- دعا	۲۱
۲۶- دعای عهد	۲۲
۲۷- دو نشانه بارز	۲۲
۲۸- رفاقت	۲۲
۲۹- زیارت جامعه کبیره	۲۳
۳۰- سجده شکر	۲۳
۳۱- میزان عمل	۲۴
۳۲- سرنوشت مسیحیان و یهودیان	۲۴
۳۳- سنت پیامبر ﷺ	۲۵
۳۴- شبیه انبیاء	۲۵
۳۵- شیعه پیامبر ﷺ	۲۶
۳۶- شیوه زندگی	۲۶
۳۷- صوت قرآن	۲۷
۳۸- طاووس بهشتیان	۲۷
۳۹- عامل به گفتار	۲۸
۴۰- عبادت یاران	۲۸

۲۹	۴۱- عدالت
۲۹	۴۲- عزل خادم شرابخوار
۳۰	۴۳- عشق به مریدان
۳۱	۴۴- علم به احوال مردم
۳۱	۴۵- کمال اخلاقی
۳۲	۴۶- کنار خانه خدا
۳۲	۴۷- مال مرجئه
۳۳	۴۸- مدینه فاضله
۳۴	۴۹- مستجاب الدعوة
۳۴	۵۰- نماز
۳۴	۵۱- وصف یاران
۳۵	۵۲- وظیفه شیعیان
۳۵	۵۳- هدایت
۳۶	۵۴- همانند مردم
۳۶	۵۵- همراه مردم
۳۷	۵۶- همه منتظر او هستند
۳۸	۵۷- هوشیاری
۳۹	۵۸- هیبت
۳۹	۵۹- یاد شیعیان

مقدمه

ای پادشه خوبان داد از غم تنهایی
دل بی تو به جان آمد وقت است که بازآیی

تو را غایب نامیده‌اند، چون ظاهر نیستی، نه اینکه حاضر نباشی؛ غیبت به معنی حاضر نبودن تهمت ناروایی است که به تو زده‌اند و آنان که بر این پندارند، فرق میان ظهور و حضور را نمی‌دانند. آمدنت که در انتظار آنیم، به معنای ظهور است نه حضور، و دلشدگانت که هر صبح و شام تو را می‌خوانند، ظهورت را از خدا می‌طلبند، نه حضورت را، وقتی ظاهر می‌شوی، همه انگشت حیرت به دندان می‌گزند و با تعجب می‌گویند که تو را پیش از این هم دیده‌اند و راست می‌گویند، چرا که در میان مایی، زیرا امام مایی....

نام مقدس حضرت «مهدی» (عج) به حروف ابجد ۵۹ می‌شود. این اثر را که پرتوی از نورانیت مهدوی است، تقدیم می‌کنم به روح پرفتوح شهید بهزاد چشمی که چشم انتظار ظهور او بود و در آغوش پر مهر او جاودانه آرمید.

آبادانی

تمام معادن و گنج‌های زیرزمینی در حکومت او آشکار و استخراج می‌شود و در روی زمین، مخروبه‌ای باقی نمی‌ماند، مگر آنکه به وسیله آن حضرت آباد می‌شود.^(۱)

آرامش و وقار

حارث بن مغیره از امام حسین (ع) پرسید: حضرت مهدی (عج) را چگونه بشناسیم؟ امام حسین (ع) در پاسخ فرمود:
«به آرامش و وقار، شناخت حلال و حرام، نیاز همگان به او و بی‌نیازی او از همه.»^(۲)

اجرای فرمان الهی

او دقیقاً فرمان خدا را اجرا می‌کند، با کسی حساب خویشاوندی ندارد، سنگ روی سنگ نگذارد... و خداوند به وسیله او درهای حق و حقیقت را بگشاید و درهای باطل را ببندد.^(۳)

۱- منتخب‌الاثار، ص ۴۸۲.

۲- نهج‌الشهادة، ص ۲۹۶ - منتخب‌الاثار، ص ۲۰۹.

۳- الملاحم والفتن، ص ۱۰۸.

﴿ ۴ ﴾

اراده محکم

حضرت مهدی علیه السلام به اندازه چهل مرد کفوت بازو دارد و قلب او از آهن محکم تر و اراده اش از فولاد استوارتر است. همان طور که آهن به کوه می رسد و آن را از هم می پاشد، قوت بازوی مهدی علیه السلام صفوف متحد شرک و کفر را که مانند کوه راسخ در دنیای مادی شده اند، از هم می پاشد و متلاشی می نماید.^(۱)

﴿ ۵ ﴾

اصلاح جامعه

محمی الدین در فتوحات مکیه می نویسد: مهدی علیه السلام مالها رایکسان تقسیم می کند و در میان مردم به دادگری رفتار می نماید و نزاعها را خاتمه می دهد و جامعه را اصلاح می نماید.^(۲)

﴿ ۶ ﴾

انتظار

هر کس که دوست دارد از یاران قائم علیه السلام ما باشد، باید در انتظار به سر

۱- ینابیع المودة، ص ۴۲۴.

۲- فتوحات، باب ۲۶۶.

برد و خود را به ورع و محاسن اخلاق بیاراید، و اگر در همان حال بمیرد، برای او اجری همانند کسی است که آن حضرت را درک کرده باشد. (۱)

برخورد با بینوایان و مسئولین

پیامبر صلی الله علیه و آله فرموده است:

الْمَهْدِيُّ سَمَّحٌ بِالْمَالِ شَدِيدٌ عَلَى الْعُمَالِ حَسِيمٌ بِالْمَسَاكِينِ.

حضرت مهدی علیه السلام بخشنده‌ای است که مال به وفور می‌بخشد و بر مسئولین کشوری بسیار سخت می‌گیرد و بر بینوایان رئوف و مهربان است. (۲)

بسیار جذاب

مهدی علیه السلام در صورت، چون پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و شبیه به امام حسن مجتبی علیه السلام و حضرت سیدالشهداء علیه السلام می‌باشد. در سیرت خوش زبان، گرم خو، مهربان، عطوف، رحیم، جواد، شجاع، با هیبت و صلابت است. هر کس او را ببیند، گوید جوانی چهل ساله بیش نیست، با یک قیافه بسیار جالب و جذاب که به یک نظر فریفته و دلباخته او می‌گردد. (۳)

۱- منتهی الامال، ج ۲، ص ۴۸۶؛ به نقل از امام صادق علیه السلام.

۲- «یوم الخلاص» روزگار رهائی، ص ۶۰۰.

۳- مهدی موعود، عمادزاده، ص ۲۹۲.

بنده خدا

امام زمان علیه السلام در توقیعی بر ردّ غلات، در جواب نامه‌ای که محمد بن علی بن هلال کرخی نوشته بود، به این مضمون صادر کردند:

ای محمد بن علی، خداوند بزرگتر و منزّه‌تر از آن است از آنچه ایشان می‌ستایند. او را ستایش می‌کنم.

هرگز ما شریک در علم و قدرت او نیستیم، بلکه غیب را جز او کسی نمی‌داند.

و من و تمام پدرانم، آدم، نوح، ابراهیم، موسی و سایر پیامبران و رهبران متأخر حضرت محمد و علی بن ابیطالب و حسن و حسین و دیگر پیشوایان علیهم‌السلام تا منتهی به زمان و عصر من شده، همه بنده خدا هستیم.»^(۱)

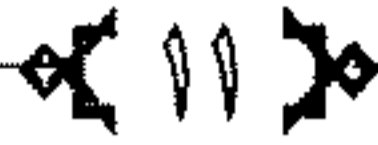

پرچم برافراشته

در سنن ابی‌داود و ابی‌عمر و عثمان بی‌سعید مقری و غیره روایت کرده‌اند که چون حضرت مهدی علیه السلام ظهور فرماید، پرچمی برافراشته دارد که در آن یا دنباله آن یا طرف راست آن نوشته شده: «البيعة لله» پیمان ببندید برای خدا با خلیفه خدا تا رستگار شوید.^(۲)

۱- بحارالانوار، ج ۲۵، ص ۲۶۶، به نقل از احتجاج طبرسی.

۲- ینابیع‌المودة، ص ۴۲۵.

تأخیر دیدار

امام عصر علیه السلام در توقیع شریف خود می فرماید:
لَوْ أَنَّ أَشْيَاعَنَا وَفَقَّهُمُ اللَّهُ لَطَاعَتِهِ عَلَى اجْتِمَاعِ مِنَ الْقُلُوبِ فِي الْوَفَاءِ بِالْعَهْدِ
عَلَيْهِمْ لَمَا تَأَخَّرَ عَنْهُمْ الْيَمْنُ بِلِقَائِنَا.
اگر شیعیان ما که خداوند بر توفیق طاعت خویش آنها را موفق گرداند،
در راه وفا به پیمانی که بر دوش دارند همدل می شدند، میمنت دیدار ما از
ایشان به تأخیر نمی افتاد. ^(۱)

تأخیر نماز

حضرت مهدی (عج) فرمودند: از رحمت خداوند به دور است کسی
که نماز مغرب و عشاء را به قدری به عقب بیندازد تا اینکه همه ستارگان
آسمان ظاهر و هویدا گردند و ملعون است کسی که به قدری نماز صبح را
به عقب اندازد که ستارگان ناپدید شوند. ^(۲)

۱- بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۱۷۷.

۲- بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۱۵.

﴿ ۱۳ ﴾

تجدید حیات اسلام

عبدالله بن عطا از امام صادق علیه السلام پرسید: سیره و روش مهدی علیه السلام چگونه است؟ حضرت فرمود: وی همانند رسول خدا صلی الله علیه و آله عمل می کند، همه آنچه (از بدعتها و انحرافات) از قبل مانده ویران می کند، همچنان که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله سنتهای جاهلی را ویران کرد. امام زمان، مهدی علیه السلام حیات اسلام را تجدید خواهد کرد. (۱)

﴿ ۱۴ ﴾

تقسیم اموال

احمد بن حنبل و ماوردی از پیغمبر صلی الله علیه و آله روایت می کنند که نوید باد شما را به مهدی که اهل زمین و آسمان از او خوشنود می باشند و اموال را یکسان تقسیم می نماید و پر می کند دلهای امت محمد را از بی نیازی و گشایش می دهد آنها را به دادگری و عدالت پروری. (۲)

﴿ ۱۵ ﴾

تواضع

مهدی (عج) در برابر خداوند، از همه متواضع تر است. (۳)

۱- بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۵۲.

۲- اسعاف الراغبین، ص ۱۵۱.

۳- الزام الناصب، ص ۱۰، به نقل از امام رضا علیه السلام.

﴿ ۱۶ ﴾

توجه به قرآن

حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام در وصف حضرت مهدی علیه السلام می فرماید: او کسی است که هوی و هوس را مقهور می سازد، اراده و امیال مردم را از راه کج و منحرف برمی گرداند و به سوی تقوی و عدالت سوق می دهد و آنها را هدایت و ارشاد می کند و متوجه قرآن می سازد که در هر اندیشه، فکر، گفتار و کردار، قرآن را در نظر بگیرند و هر چه اراده کنند بر قرآن عرضه نمایند، اگر در اجراء آن مجازند، عمل کنند و اگر خلاف است، احتراز و اجتناب نمایند.^(۱)

﴿ ۱۷ ﴾

تهجد

مهدی (عج) بر اثر تهجد و شب زنده داری، رنگش به زردی متمایل است. پدرم فدای کسی باشد که شبها در حال سجده و رکوع، طلوع و غروب ستارگان را مراعات می کند. پدرم فدای کسی که در راه خدا ملامت ملامتگران در او تأثیر نمی گذارد. او چراغ هدایت در تاریکی های مطلق است. پدرم فدای کسی که به امر خدا قیام می کند.^(۲)

۱- مهدی موعود، عمادزاده، ص ۲۹۵.

۲- بحارالانوار، ج ۸۶، ص ۸۱، به نقل از امام کاظم علیه السلام.

﴿ ۱۸ ﴾

جبرئیل امین

نخستین کسی که با مهدی علیه السلام بیعت می نماید، جبرئیل امین است؛ همان فرشته وحی و حامل علم الهی، که از سوی خدا تمام نعمتهای علمی و عطایای معنوی از اوست. پس از بیعت او، ۳۱۳ یار جوان با امام زمان علیه السلام بیعت کرده، پیمان وفاداری و اطاعت با او می بندند. (۱)

﴿ ۱۹ ﴾

حجت خدا در زمین

احمد بن اسحاق قمی از علمای شیعه و از ملازمین حضور امام حسن عسکری می گوید: حضور امام یازدهم مشرف شدم. قصد داشتم از وصیت آن حضرت و امام پس از او بپرسم، ولی پیش از آنکه من آغاز سخن کنم، فرمود: «ای احمد! خداوند تعالی زمین را خالی از حجت نخواهد گذاشت. تا روز قیامت حجت باقی است.» آنگاه برخاست، در اندرون خانه رفت و برگشت و کودکی روی دست آن حضرت بود. فرمود: «این حجت خدا پس از من بر خلق است.» آن کودک ۳ ساله بود و صورتش مانند ماه شب چهارده می درخشید. فرمود: «این پسر همانم جدم رسول الله می باشد.» (۲)

۱- تفسیر العیاشی، ج ۲، ص ۵۶. به نقل از امام باقر علیه السلام.

۲- ینابیع المودة، ص ۲۶.

﴿ ۲۰ ﴾

حضور در مراسم حج

آن حضرت هر سال در موسم حج حضور می یابد، همگان را می بیند و می شناسد، اما دیگران او را نمی بینند ولی می شناسند.^(۱)

﴿ ۲۱ ﴾

حضور زنان

به خدا سوگند، سیصد و سیزده نفر می آیند که پنجاه نفر از این عده زن هستند که بدون هیچ قرار قبلی در مکه کنار یکدیگر جمع خواهند شد. این است معنای آیه شریفه: هر جا باشید، خداوند همه شما را حاضر می کند؛ زیرا او بر هر کاری تواناست.^(۲)

﴿ ۲۲ ﴾

حق دیگران

علی بن محمد نقل روایت می کند که: مردی از اهل عراق، مالی برای امام زمان (عج) فرستاد. حضرت، مال را برگرداند و پیغام داد که حق پسر عموهایت را که چهارصد درهم است، از آن خارج کن، و نیز مزرعه ای

۱- کمال الدین، ج ۲، ص ۴۴۰.

۲- بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۲۲، به نقل از امام باقر علیه السلام.

دست او بود که پسر عموهایش در آن شریک بودند ولی حق آنها را نمی پرداخت، چون حساب کرد، دید طلب آنها همان چهارصد درهم می شود، پس از پرداختن آن مابقی را فرستاد و قبول شد.^(۱)

خدمت به پدر

در شهر نجف، کارگر حمامی بود که پدر پیری داشت. نسبت به خدمتگزاری او هیچ گونه کوتاهی نمی کرد و پیوسته ملازم خدمت او بود، مگر شبهای چهارشنبه که به مسجد سهله می رفت و به واسطه شب زنده داری از خدمت به پدر معذور بود. ولی پس از مدتی ترک کرد و دیگر به آنجا نرفت.

از او پرسیدند چرا رفتن به مسجد سهله را ترک کردی؟ گفت: چهل شب چهارشنبه به آنجا رفتم. شب چهارشنبه چهلم رفتم تا نزدیک غروب به تأخیر افتاد. در آن موقع تک و تنها بیرون رفتم و با همان وضع به سیر خود ادامه دادم تا اینکه یک سوّم راه باقی ماند. کم کم مهتاب مقداری از تاریکی شب را به روشنایی تبدیل کرد. در این هنگام، شخص عربی را دیدم بر اسبی سوار است و به طرف من می آید. در دل خود گفتم الان این مرد راهزن مرا برهنه می کند. همین که به من رسید، با زبان عربی بدوی شروع به صحبت کرد. پرسید کجا می روی؟ گفتم: مسجد سهله. فرمود: با تو چیز خوردنی هست؟ جواب دادم: نه. فرمود: دست خود را در جیب کن.

گفتم: در آن چیزی نیست. باز آن سخن را با تندی تکرار کرد. من دست در جیب کردم، مقداری کشمش یافتم که برای خود خود خریده بودم و از خاطر مرفته بود که به او بدهم. آن گاه به من فرمود: تو را به پدر پیرت سفارش می‌کنم (سه مرتبه این عبارت را تکرار کرد) و ناگهان از نظرم ناپدید شد. فهمیدم که او حضرت مهدی علیه السلام بود و راضی نیست که من خدمت به پدرم را حتی در شب‌های چهارشنبه ترک نمایم. از این جهت دیگر به مسجد سهله نرفتم و این کار را ترک نمودم.^(۱)

در آغوش محبوب

امام زمان سید بحرالعلوم را در آغوش می‌گیرند: مرحوم میرزای قمی از همدرسی‌های سید بحرالعلوم در درس آقا باقر بهبهانی بود و آن زمان ایشان از لحاظ درسی بالاتر از سید و سید از استعداد زیادی برخوردار نبود و غالباً ایشان درسها را برای سید تقریر می‌کردند اما بعد از شهرت سید در علم و... ایشان که مدتی در ایران بودند، تعجب می‌کنند که چطور ایشان به این درجه رسیده‌اند، لذا علت را از ایشان در خلوت می‌پرسند. سید می‌فرماید: میرزا ابوالقاسم، جواب سؤال شما از اسرار است ولی به تو می‌گویم، اما از تو تقاضا دارم تا من زنده‌ام به کسی نگویی. می‌گوید: من هم قبول کردم. ابتدا اجمالا" فرمود: چگونه این طور نباشد، حال آن که حضرت ولی عصر علیه السلام مرا شبی در مسجد کوفه به سینه خود چسبانید.

میرزای قمی می گوید، گفتم: چگونه خدمت آن حضرت رسیدید؟ فرمود: شبی به مسجد کوفه رفته بودم، دیدم آقایم حضرت ولی عصر علیه السلام مشغول عبادت است. ایستادم و سلام کردم. جوابم را مرحمت فرموده و دستور دادند که پیش بروم. من مقداری جلو رفتم ولی ادب کردم و زیاد جلو نرفتم. فرمودند: جلوتر بیا. پس چند قدمی نزدیکتر رفتم. باز هم فرمودند: جلوتر بیا. من نزدیک شدم تا آنکه آغوش مهر گشوده و مرا در بغل گرفت و به سینه مبارکش چسبانید. در اینجا آنچه خدا خواست به این قلب و سینه سرازیر شد. (۱)

دعا

... به دانشمندان ما زهد و بی رغبتی به دنیا و نصیحت و خیرخواهی، و به دانش آموزان ما جدیت و شوق و رغبت، و به شنوندگان، پیروی و پندپذیری، و به بیماران مسلمان، شفا و آسایش، و به مردگان آنان رأفت و رحمت، و به پیرمردان ما وقار و متانت، و به جوانان، بازگشت به سوی تو و توبه، و به زنان، حیا و عفت عنایت فرما.

و به ثروتمندان، تواضع و سعه صدر، و به فقیران، صبر و قناعت، و به رزمندگان، نصرت و پایداری، و به اسیران، آزادی و آسایش، و به امیران و فرماندهان، دادگری و مهربانی، و به مردم، انصاف و سرشت نیک عطا فرما. (۲)

۱- ملاقات با امام زمان علیه السلام، ص ۱۹۷.

۲- مصباح کفعمی، ص ۲۸۱، از نامه امام به شیخ مفید (ره).

﴿ ۲۶ ﴾

دعای عهد

هر که چهل صبح دعای عهد را بخواند، از یاوران قائم ما باشد و اگر هم پیش از ظهور آن حضرت از دنیا برود، خداوند او را از قبر بیرون آورد تا در خدمت آن حضرت باشد...»^(۱)

﴿ ۲۷ ﴾

دو نشانه بارز

مهدی (عج) دو نشانه بارز دارد که با آنها شناخته می شود: یکی، دانش بیکران و دیگری، استجابت دعا.^(۲)

﴿ ۲۸ ﴾

رفاقت

«زمان قیام قائم، دوران رفاقت و همدلی فرا رسد؛ مرد به سراغ مال برادر رفته حاجت خود بگیرد و احدی او را منع نکند.»^(۳)

۱- سفینة البحار، ج ۲، ص ۲۹۴. به نقل از امام صادق علیه السلام.

۲- عیون اخبار الرضا، ج ۱، ص ۱۷۰.

۳- بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۷۲. به نقل از امام باقر علیه السلام.

﴿ ۲۹ ﴾

زیارت جامعه کبیره

از علامه مجلسی (ره) نقل شده است که فرمودند: چون به نجف مشرف شدم، برای اینکه لیاقت تشریف حرم علوی را پیدا کنم، تصمیم گرفتم که چند روزی عبادت کنم. روزها در مقام مقائم و شبها در رواق مطهر مشغول بودم. شبی در عالم مکاشفه، حضرت بقیة الله (عج) را در حرم پدر بزرگوارش دیدم. فردا به سامرا مشرف و چون وارد حرم شدم، مهدی روحی فداه، آن پاره ماه آنجا بود. ایستادم و از دور به طور مداحی و در حالی که با انگشت اشاره به او می‌کردم، زیارت جامعه را خواندم. فرمودند: بیا جلو! ابّهت و عظمت او مانع می‌شد، تا بالاخره جلو رفتم. به من تَلَطَّف کرد و فرمود: «نِعْمَ الزِّيَارَةُ هَذِهِ». یعنی: خوب زیارتی است این زیارت. (۱)

﴿ ۳۰ ﴾

سجده شکر

حضرت مهدی علیه السلام فرمودند: سجده شکر از لازمترین و واجب‌ترین سنت‌های مستحبی است. (۲)

۱- شرح من لایحضره الفقیه، علامه مجلسی (ره).

۲- بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۶۱.

﴿ ۳۱ ﴾

میزان عمل

ابوداود در صحیح خود از امّ سلمه از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله چنین نقل کرده است: مردی (که همان مهدی علیه السلام است) از مدینه به مکه می‌رود. در آن جا در بین رکن و مقام، مردم با وی بیعت خواهند کرد، سپاهی از شام (برای جنگ با او) حرکت می‌کنند که در محل «بیداء» زمین، آنان را در کام خود فرو خواهد برد، با وقوع این حادثه، همه نیکان و سرشناسان شام و عراق با او بیعت خواهند کرد.

... حضرت مهدی علیه السلام، اموال عمومی را میان مردم تقسیم می‌کند و در بین آنها به روش و سنت پیامبر صلی الله علیه و آله رفتار خواهد کرد، به طوری که در زمان وی تنها ملاک و میزان عمل مردم، کتاب و سنت خواهد بود. (۱)

﴿ ۳۲ ﴾

سرنوشت مسیحیان و یهودیان

نمازخواندن حضرت عیسی علیه السلام پشت سر امام مهدی (عج) نشانگر این است که همه مسیحیان به رکاب وی ملحق می‌شوند. و اما بر یهودیان، کتاب اصلی تورات عرضه می‌شود و برای آنان هیچ راهی غیر از ملحق شدن به رکاب حضرت حجّت علیه السلام نمی‌ماند. (۲)

۱- التاج الجامع للاصول: ۲۴۱/۵-۲۴۲ (با اندکی تلخیص).

۲- الملاحم و الفتن، ص ۱۲۷، به نقل از امام صادق علیه السلام.

﴿ ۳۳ ﴾

سنت پیامبر صلی الله علیه و آله

علم به کتاب خدا و سنت پیامبر صلی الله علیه و آله در دل مهدی ما (عج) ریشه می دواند، آن چنان که گیاه در دل مساعدترین سرزمین ها ریشه می دواند. (۱)

﴿ ۳۴ ﴾

شبهه انبیاء

قائم آل محمد صلی الله علیه و آله شباهت به پنج نفر از انبیاء دارد.

۱- یونس بن متی ۲- یوسف بن یعقوب ۳- موسی بن عمران ۴- عیسی بن مریم ۵- محمد بن عبدالله صلی الله علیه و آله.

شباهت به یونس بن متی در غیبت است که پس از غیبت ظاهر می شود و پس از چندی جوان می نماید و ظهور می کند.

شباهت به یوسف بن یعقوب علیه السلام به غیبت اوست از پدر، که پس از چندین سال ظاهر شد و از برادرانی غایب بود که او را نمی دیدند و نمی شناختند.

شباهت به موسی علیه السلام از جهت دوام خوف و طول غیبت و خفاء ولادت و تعب و رنج شیعیان و دوستان او می باشد تا وقتی که خداوند به او امر فرمود به مصر برود و و بر فرعون غالب گردد.

شبهات به عیسی علیه السلام از جهت اختلاف در مولد و میلاد اوست که برخی منکر و بعضی مؤکد و گروهی گفتند عروج به آسمان کرد و بعضی او را مصلوب می دانستند.

شبهات به جدّش، محمد مصطفی صلی الله علیه و آله از جهت خروج به سیف و شمشیر و تجدید نور دین و احیاء ارواح مؤمنین و کشتن اعداء و دشمنان است که خداوند او را به نصرت و حمایت خود یاری می فرماید. (۱)

﴿ ۳۵ ﴾

شیعه پیامبر صلی الله علیه و آله

محمّد الدین ابن عربی می نویسد: مهدی (عج) شبهات تام به پیغمبر دارد در خلقت. ولی در اخلاق چون پیغمبر صلی الله علیه و آله نخواهد بود، زیرا او منحصر به آن اخلاق بود که آیه (انک لعلی خلق عظیم) درباره او نازل شد. (۲)

﴿ ۳۶ ﴾

شیوه زندگی

از سیره جدّش رسول اکرم صلی الله علیه و آله پیروی می کند و شیوه زندگی اش همچون امیر مؤمنان علیه السلام است. (۳)

۱- امام محمد باقر علیه السلام به نقل از محمد بن عمام به اسناد خود از طریق کلینی.

۲- فتوحات مکیه، باب ۲۶۶.

۳- بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۵۴.

﴿ ۳۷ ﴾

صوت قرآن

آن روز بر خلاف همیشه، علامه بحر العلوم را دیدند که در مقابل حرم مطهر حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام ایستادند و به جای ذکر و زیارت، با نوای دلنشینی، در حالی اشک در چشم و شور در دل دارند، این شعر را زمزمه می‌کنند:

چه خوش است صوت قرآن ز تو دلربا شنیدن
به رخت نظاره کردن سخن خدا شنیدن

بعد که از آن بزرگوار جویای علت می‌شوند، علامه می‌فرماید: چون خواستم وارد حرم مطهر شوم، چشمانم به وجود نورانی حضرت حجت علیه السلام افتاد که در قسمت بالای سرنشسته و با صدای روح بخششان آیات کلام الله مجید را تلاوت می‌فرمایند. چون آن نوای جانفزا را شنیدم، کلمات آن مصرع بر زبانم مترنم گشت و چون وارد حرم شدم، حضرتش قرائت کلام الله را پایان دادند و از حرم بیرون تشریف بردند.^(۱)

﴿ ۳۸ ﴾

طاووس بهشتیان

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند:

الْمِهْدِيُّ أَهْلُ الْجَنَّةِ عَلَيْهِ جَلَابِيبُ النُّورِ.

حضرت مهدی علیه السلام طاووس بهشتیان است که هاله‌ای از نور او را احاطه کرده است. (۱)

عامل به گفتار

او برای مردم از خودشان سزاوارتر، از پدر و مادرشان مهربان‌تر، و در برابر خداوند از همه متواضع‌تر است. آنچه به مردم فرمان می‌دهد، خود بیش از دیگران به آن عمل می‌کند، و آنچه مردم را از آن نهی کند، خود بیش از همگان از آن پرهیز می‌کند. (۲)

عبادت یاران

«مهدی علیه السلام چون بر فراز نجف برآید، به یاران خطاب کند، امشب را با عبادت به روز آورید، آنان برخی در رکوع و برخی در سجده شب را به سحر می‌رسانند و به درگاه خدا تضرع می‌کنند.» (۳)

۱- روزگار رهایی، ص ۱۲۲.

۲- الزام الناصب، ص ۱۰، به نقل از امام رضا علیه السلام.

۳- بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۷، به نقل از امام باقر علیه السلام.

﴿ ۴۱ ﴾

عدالت

فضیل می گوید: از امام صادق علیه السلام شنیدم که فرمود: آن گاه که قائم علیه السلام ما قیام می کند، آزار و اذیت هایی که از سوی مردم نادان به او می رسد بیشتر از آزارهایی است که نادانان جاهلیت نسبت به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روا می داشتند. از حضرت پرسیدم: چگونه؟! فرمود: پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم در حالی به پیامبری برگزیده شد که مردم سنگها و چوبهای تراشیده شده را پرستش می کردند، اما قائم ما در حالی قیام می کند که هر کس (مطابق رأی و نظر خودش) کتاب خدا را تأویل می کند و (با تأویل و تفسیر خود) علیه امام علیه السلام استدلال می کند.

امام صادق علیه السلام سپس فرمود: به خدا سوگند! قائم علیه السلام، عدالت خود را همانند گرما و سرما در خانه های مردم جای می دهد (و کسی را یارای گریز از عدالت وی نیست).^(۱)

﴿ ۴۲ ﴾

عزل خادم شرابخوار

حسن بن خفیف از پدرش چنین نقل می نماید: حکم مأمورینی از سامرا از ناحیه مقدس حضرت اباصالح المهدی علیه السلام برای گروهی از شیعیان خاص صادر شد که فوراً به طرف مدینه حرکت کنند. نامه ای هم از

طرف حضرت برای پدر من صادر شد که امر فرموده بودند او هم با آنها حرکت کند.

علاوه بر اینها دو نفر خادم نیز همراه آنها خارج شدند. وقتی به کوفه رسیدند، یکی از خادمها شراب خورد. هنوز کوفه را به طرف مدینه ترک نکرده بودند که از سامرا فرمان رسید: خادمی که شراب خورد، باز گردد که از خدمت ما معزول است.^(۱)

عشق به مریدان

سیدابن طاووس قدس الله سرّه می فرماید:

سحرگاهی در سرداب مطهر، از حضرت صاحب الامر ارواحنا فداه این مناجات را شنیدم که می فرمود: «اللهم انّ لشیعنا خلقت من شعاع انوارنا و...» یعنی: خدایا شیعیان ما را از شعاع نور ما و بقیه طینت ما خلق کرده‌ای. آنها گناهان زیادی به اتکاء بر محبت به ما و ولایت ما کرده‌اند، اگر گناهان آنها گناهی است که در ارتباط با توست، از آنها بگذر که ما را راضی کرده‌ای و آنچه از گناهان آنها در ارتباط با خودشان و مردم هست، خودت بین آنها را اصلاح کن و از خمس که حق ما است به آنها بده تا راضی شوند و آنها را از آتش جهنم نجات بده و آنها را با دشمنان ما در سخط خود جمع نفرما.^(۲)

۱- بحار الانوار، ج ۱۵، ص ۳۱۰.

۲- النجم الثاقب.

﴿ ۴۴ ﴾

علم به احوال مردم

حضرت مهدی علیه السلام بینوایان را اطعام می‌کند. او مانند جدش دارای علم به احوال مردم است. گرسنگان و بینوایان و مستمندان و درماندگان و واماندگان را حمایت و معاضدت می‌فرماید. سرپرست بیوه زنان و پدر یتیمان و دادرس بیچارگان و دادخواه ستمدیدگان است. او مردم را مستغنی و بی‌نیاز نماید. او از خزائنی که برایش ظاهر گردد همه را مستغنی فرماید و آنها را به دادگری گشایش می‌دهد که از هم نگرانی نداشته باشند و در مضیقه و سختی نیفتند. ^(۱)

﴿ ۴۵ ﴾

کمال اخلاقی

چون «قائم» ما قیام کند، دستش را بر سر بندگان می‌گذارد و عقول آنها را متمرکز ساخته و اخلاقشان را به کمال می‌رساند. (در پرتو عنایات و ارشادات حضرت مهدی (عج)، مغزها و اندیشه‌ها شکوفا می‌شود و بدین وسله تمام کوته‌بینی‌ها، تنگ‌نظری‌ها و رذایل اخلاقی که منشاء بسیاری از درگیری‌های اجتماعی است، از بین می‌رود.) ^(۲)

۱- کنز العمال، ج ۷، ص ۱۸۶.

۲- بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۲۶.

﴿ ۴۶ ﴾

کنار خانه خدا

«محمد بن عثمان عمری»، دومین سفیر حضرت مهدی علیه السلام می گوید: آن حضرت را برای آخرین بار در کنار خانه خدا در «مکه» دیدم که چنین می گفت: «اللهم انجز لی ما وعدتنی». (بار خدایا آنچه که به من وعده کردی، انجام ده)، و دیدم که در «مستجار»، پرده کعبه را گرفته و عرضه می دارد: «اللهم انتقم لی من اعدائی» (بار خدایا انتقام مرا از دشمنانم بگیر).^(۱)

﴿ ۴۷ ﴾

مال مرجئه

مرحوم صدوق در کمال الدین نقل کرده است که: در قم مردی بزاز زندگی می کرد که مؤمن و از شیعیان بود اما شریکی داشت که از مرجئه بود. روزی پارچه ای گران قیمت به دستشان رسید، مرد مؤمن به شریکش گفت: این لباس ارزشمند برای مولایم، امام زمان (عج) مناسب است (شایان ذکر است که این داستان در زمان غیبت صغری رخ داده است). شریک وی در پاسخ گفت: من مولای تو را نمی شناسم اما هر طور که دوست داری (و در هر راه که علاقه مندی) آن را مصرف کن. مرد بزاز آن پارچه را برای حضرت ارسال کرد. امام علیه السلام آن پارچه را دو

قسمت کرد، نصفش را برداشت و نصف دیگر را بازگرداند و فرمود: ما به مال مرجئه نیازی نداریم.^(۱)

مدینه فاضله

ابوداود از ام سلمه روایت می‌کند که پیغمبر صلی الله علیه و آله فرمود مهدی در میان رکن و مقام می‌ایستد و مردم را به شیوه پیغمبر اکرم دعوت می‌کند و روش پرورش او همان سبک رفتار پیغمبر با مردم آن عصر خواهد بود و همان طور که مردم در اثر تعلیم و تربیت پیغمبر اسلام آن جنبش شگفت‌آمیز را در ظرف کمتر از یک قرن نشان دادند، مردم آخرالزمان نیز در اثر تعلیمات عالیة مهدوی مردم را به فضیلت و کمال دعوت می‌کند و یک نهضتی براساس عدالت و اخلاق برپا می‌شود که عمال آن حضرت در همه جهان مانند سلمان، ابوذر، مقداد و عمار یاسر حکومت خواهند کرد و دنیایی پر از عدل و داد و رأفت و رحمت و محبت و عشق و علاقه و نوع دوستی به وجود خواهد آمد و بهتر بگوئیم مدینه فاضله که سالها، بلکه قرن‌ها بشر و حکمای ارجمند مانند افلاطون و ارسطو و غیره در آرزوی آن بودند، به دست امام زمان علیه السلام به وجود خواهد آمد و احکام مهدویت روی تمام زمین حکمفرما خواهد شد.^(۲)

۱- منتخب الاثر، ص ۲۸۶.

۲- عرف الوردی، ص ۷۴.

﴿ ۴۹ ﴾

مستجاب الدعوة

او داناترین، حکیم‌ترین، پرهیزکارترین، بردبارترین، بخشنده‌ترین و عابدترین مردمان است،... دیدگانش در خواب فرو می‌رود، ولی دلش همیشه بیدار است و فرشتگان با او سخن گویند،... دعایش همواره به اجابت می‌رسد. (۱)

﴿ ۵۰ ﴾

نماز

امام زمان علیه السلام در فرازی از توقیع خود فرمودند: هیچ چیزی مانند نماز، بینی شیطان را به خاک نمی‌مالد. پس نماز بخوان و بدین وسیله، بینی شیطان را به خاک بمال. (۲)

﴿ ۵۱ ﴾

وصف یاران

«مردانی که گویا دلهایشان پاره‌های آهن است، غبار تردید در ذات مقدس خدا، خاطرشان را نمی‌آلاید. سبک خواب و شب زنده‌دارند و در

۱- الزام الناصب، ص ۹، به نقل از حضرت امام رضا علیه السلام.

۲- بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۱۸۲.

در نماز، بسان زنبور عسل زمزمه می‌کنند. همانند چراغهای فروزانند؛ گویا دل‌هایشان نور باران است، از ناخشنودی پروردگارشان هراس دارند، برای شهادت دعا می‌کنند و آرزومند کشته شدن در راه خدایند.»^(۱)

﴿ ۵۲ ﴾

وظیفه شیعیان

هر یک از شما باید کاری کند که وی را به محبت و دوستی ما نزدیک می‌نماید؛ و از آنچه که خوش آیند ما نبوده و باعث کراهت و خشم ما است، دوری گزیند؛ زیرا امر ما ناگهان فرا می‌رسد، در هنگامی که توبه و بازگشت برای او سودی ندارد و پشیمانی او از گناه، از کیفر ما نجاتش نمی‌بخشد. خداوند، راه رشد و هدایت را به شما نشان دهد و به رحمت خود، وسائل توفیق را به آسانی برایتان فراهم فرماید.^(۲)

﴿ ۵۳ ﴾

هدایت

حضرت علی علیه السلام فرمودند:

يَعْطِفُ الْهَوَى عَلَى الْهُدَى إِذَا عَطَفُوا الْهُدَى عَلَى الْهَوَى.

حضرت مهدی علیه السلام بر می‌گرداند هوی را بر هدایت، زمانی که مردم برگردانند هدایت را به سوی هوای نفس.^(۳)

۱- بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۲۰۸، به نقل از امام صادق علیه السلام.

۲- الاحتجاج، ج ۲، ص ۵۲۶، از توقیع امام به شیخ مفید (ره).

۳- نهج البلاغه، خطبه ۱۲۸.

﴿ ۵۴ ﴾

همانند مردم

صاحب این امر... در میان آنها راه می‌رود، در بازارهایشان رفت و آمد می‌کند، روی فرش‌هایشان گام برمی‌دارد، ولی او را نمی‌شناسند، مگر خداوند به او اجازه دهد تا خودش را به آنان معرفی کند.^(۱)

﴿ ۵۵ ﴾

همراه مردم

او نیز در حق خود تعهد می‌کند که از راه آنها برود، جامه‌ای مثل جامه آنها بپوشد، مرکبی همانند مرکب آنها سوار شود؛ آن گونه که مردم می‌خواهند، و به کم راضی و قانع شود. زمین را به یاری خداوند پر از عدالت کند، چنان که پر از ستم شده باشد. خدا را آن طور که شایسته است، پرستد، و برای خود دربان و نگهبان اختیار نکند.^(۲)

۱- مکیال المکارم، ج ۲، ص ۲۷۵.

۲- منتخب‌الاشرف، ص ۴۶۹، به نقل از امام علی (ع).

همه منتظر او هستند (۱)

اسماء مقدس حضرت <small>علیه السلام</small>	نام کتاب مقدس	اسماء مقدس حضرت <small>علیه السلام</small>	نام کتاب مقدس
پرویز	۱۶- برزین آذر فارسیان	صاحب	۱- صحف ابراهیم
فردوس الاکبر	۱۷- قبروس رومیان	قائم	۲- زبور داود
کلمة الحق	۱۸- صحیفه آسمانی	قیدمو	۳- تورات به لغت توکوم
لسان الصدیق	۱۹- صحیفه آسمانی	ماشع	۴- تورات عبری
صمصام الاکبر	۲۰- کندرال	مهمید آخر	۵- انجیل
بقیة الله	۲۱- دهر	سروش یزد	۶- زمزم زردشت
قاطع	۲۲- قنطره	بهرام	۷- السیاق زند و پازند
منصور	۲۳- دیدبراهم	بنده یزدان	۸- درزند و پازند
تسلی دهنده و روح راستی	۲۴- انجیل یوحنا	لندیطاو (لندیطارا)	۹- هزارنامه هندیان
شیلو	۲۵- تورات	شماخیل	۱۰- ارماتس
پسر انسان	۲۶- انجیل متی و لوقا و مرقس	خوراند	۱۱- جاویدان
قائم	۲۷- کتاب دانیال	خجسته	۱۲- کندرال فرنگیان
سوشیانس	۲۸- اوستا، جاماسب نامه	فیروز	۱۳- کتاب شعیای نبی
قائم	۲۹- شاکمونی	خسرو	۱۴- کتاب محسوس
راهنا	۳۰- پاتیکل هندوها	میزان الحق	۱۵- کناراتزی پیغمبر
۳۱- دادنک بودائیها: دست راستین، واقید و خداشناس و مسیح الزمان اسامی دیگری هستند که در کتب دیگر ذکر شده‌اند.			

﴿ ۵۷ ﴾

هوشیاری

یکی از درباریان به حاکم سامرا گزارش داد که حضرت مهدی علیه السلام وکلایی دارد که اموال علاقه‌مندان را برایش جمع‌آوری می‌کنند و نام بعضی از وکلا را نیز فاش ساخت. این خبر را به اطلاع عبیدالله بن سلیمان، وزیر وقت خلیفه، نیز رسانید، و او تصمیم جدی به دستگیری وکلا گرفت؛ اما سلطان پیشنهاد کرد برای شناسایی خود حضرت، افرادی را به طور ناشناس به همراه مقداری از اموال به نزد وکلای حضرت بفرستند و هرکدام از آنها که مالی را پذیرفت، دستگیرش کنند و از این راه، جایگاه امام علیه السلام را مکشوف سازند. (به دنبال این تصمیم سلطان) از ناحیه مقدس از همه وکلا خواسته شد که تا اطلاع بعدی از احدی مالی دریافت نکنند و نسبت به وکالت خود و ارتباطشان با حضرت، اظهار بی‌اطلاعی کنند. یکی از همان جاسوسان به سراغ محمد بن احمد (یکی از وکلای ناحیه) رفت و اظهار داشت که: با من اموالی است، می‌خواهم آنها را به حضرت برسانم. محمد به او گفت: اشتباه گرفته‌ای، من از سخنان تو چیزی سر در نمی‌آورم و چنین کسی را هم نمی‌شناسم. هر چه آن مرد مرموز اصرار ورزید و از هر دری که وارد شد، محمد تجاهل کرد و اجازه نداد حیلۀ او کارگر افتد. (۱)

هیبت

احمد بن عبدالله هاشمی می‌گوید: روزی که امام حسن عسکری علیه السلام وفات یافت به منزل ایشان رفتم. جنازه را همراه عده‌ای که جمعاً چهل نفر می‌شدیم، بیرون آورده و منتظر اقامه نماز میت بودیم. ناگاه نوجوانی که حدوداً ده ساله به نظر می‌آمد و ردایی بر دوش انداخته، با پای برهنه، بیرون آمد. او چنان مهابتی داشت که ما بدون آنکه بشناسیمش، به احترام او به پا خواستیم. آنگاه در مقابل جنازه ایستاد و همه مردم منظم و به صف شدند و به او اقتدا نمودند، و پس از آنکه نماز میت را به جای آورد، وارد خانه دیگری شد. (۱)

یاد شیعیان

امام زمان علیه السلام در توقیعی به شیخ مفید (ره) این گونه مرقوم فرمودند: همانا ما شما را مهمل و بی‌سرپرست نگذارده‌ایم و مراعات شما را می‌کنیم. مواظبت از شما داریم و به یاد شما هستیم و شما را فراموش نمی‌کنیم و اگر نبود مراعات ما و اینکه به یاد شما هستیم، دشمن شما را نابود کرده بود. (۲)

۱- بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۵.

۲- احتجاج طبرسی، ج ۲، ص ۲۸۰.